

**higher education
& training**

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NATIONALE CERTIFIKAAT

MOTORVAKTEORIE N3

2 Augustus 2021

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 5 bladsye.

VRAAG 1

1.1	1.1.1	C	(5 × 1)	(5)
	1.1.2	B		
	1.1.3	A		
	1.1.4	A		
	1.1.5	B		
1.2	1.2.1	Hidroulika	(5 × 1)	(5)
	1.2.2	Elektriese motor		
	1.2.3	EBE		
	1.2.4	Sensors		
	1.2.5	Krag		
1.3	1.3.1	Onwaar	(5 × 1)	(5)
	1.3.2	Waar		
	1.3.3	Waar		
	1.3.4	Onwaar		
	1.3.5	Onwaar		
1.4	1.4.1	Uitlaatstelsel	(5 × 1)	(5)
	1.4.2	Lugfilterhuls		
	1.4.3	EBE		
	1.4.4	Brandstof en lug		
	1.4.5	Lading		

[20]**VRAAG 2**

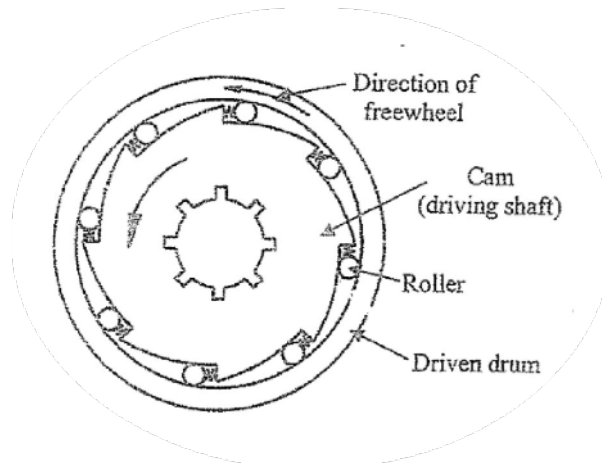
2.1	2.1.1	$V_c = \frac{4}{3} \times \pi \times R^3 \checkmark$ $= 4/3 \times \pi \times (6)^3 \checkmark$ $= 150,796 \text{ cm}^3 \checkmark \checkmark$	(4)	
	2.1.2	$V_s = \frac{\pi}{4} \times d^2 \times SL$ $V_s = \frac{\pi}{4} \times (12)^2 \times 14 \checkmark$ $V_s = 1\,583,363 \text{ cm}^3 \checkmark \checkmark$ $C.R. = \frac{V_s + V_c}{V_c}$ $C.R. = \frac{1\,583,363 + 150,796}{150,796} \checkmark \checkmark$ $CR = 11,5 : 1 \checkmark$		

(6)

2.2 Nee, ✓ dit is meer as die verlangde verhouding. ✓ (2)

2.3 Stuur vloeistof na die draaimoment.
Smeer die planeetrateenheid.
Verskaf bedryfsdruk aan die hidrouliese beheerstelsel. (3 × 1) (3)

2.4 **ANTI-KLOKSGEWYSE VRYWIEL**

(VIER punte vir die korrekte 'DRG'-etikette) (5)
[20]

VRAAG 3

3.1

A	Agterste band
B	Planeethouer
C	Binnetandrat
D	Leweringsas
E	Klein son
F	Klein planeet
G	Groot planeet
H	Agterkoppelaar
I	Voorkoppelaar
J	Groot son
K	Voorste band

(11 × 1) (11)

3.2

3.2.1

- Gebruik 'n meganiese sluittoestel om albei half-aste teen dieselfde spoed te draai.
- Wielgrip word geëlimineer indien een wiel nie traksie het nie.

3.2.2

- Gebruik 'n derde ewenaar om die krag tussen twee ewenaars te verdeel.
- Verbeterde trekkras as gevolg van 'n verhoogde kontakgebied.

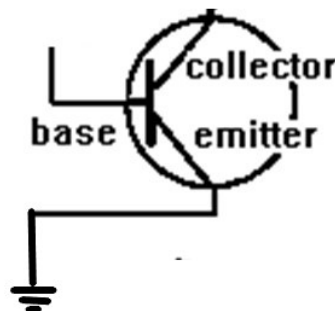
- 3.2.3
- Wanneer een wiel trekkrag verloor, ontvang die wiel met goeie traksie meer krag.
  - Wielglip word geëlimineer indien een wiel nie traksie het nie.
- (3 × 2) (6)
- 3.3
- Wanneer een wiel gly, ontvang die wiel met goeie traksie geen krag nie.
  - Draaikrag volg die pad van die minste weerstand na die tollende wiel.
  - Indien een wiel geen traksie het nie, sal die voertuig nie beweeg nie.
- (3)
[20]

VRAAG 4

- 4.1
- Foutkodeskandeerder/-leser
  - Enjinontleder
  - Koplighelyningstoerusting
  - Wielbalanseerder
  - Onderstel-dinamometer
  - Remtoetser
  - Mikrometer
  - Wrigsleutel
  - Koeëlgewrigtoetser
  - Soniese lektoetser
  - Teenvriesmiddeltoetseenheid
  - Uitlaatgasontleder
  - Enige ander geskikte instrument/toerusting
- (Enige 8 × 1) (8)
- 4.2.
- A Klepoorslag
  - B Uitlaatklep maak toe
  - C Inlaatslag
  - D Kragslag
  - E Uitlaatklep maak oop
  - F Inlaatklep maak toe
  - G Kompressieslag
  - H Uitlaatslag
- (8)
- 4.3
- Geen boogvorming by kontakbrekerpunte nie
  - Hoër ontsteekspanning
  - Hoër lewering
  - Beter brandstofverbruik
  - Minder onderhoud is nodig
- (Enige 4 × 1) (4)
[20]

VRAAG 5

- 5.1   Spiraal-/Werwelvloei
Roterende/Draaivloei (2)
- 5.2   • Turbine
• Stator
• Aandrywer/Pomp (3)
- 5.3.   5.3.1.   • Hoër volumetriese rendement
• Kopboute onder minder spanning
• Eenvormige afkoeling
• Verbeterde warmtekwytraking
• Gietwerk is makliker (Enige 3 × 1) (3)
- 5.3.2.   • Vonkprop teen die optimale posisie geplaas
• Kleppe kan nie op die suier val nie
• Aandraai van die silinderkop beïnvloed nie die klepspeling nie (Enige 2 × 1) (2)
- 5.4   'DRG' van transistor:

(1 punt vir die korrekte tekening)
(3 punte vir die korrekte etikette) (4)

- 5.5.   5.5.1   • Ontsterkereenheid
• Transistor
• Snellerwiel
• EBE (Enige 3 × 1) (3)
- 5.5.2   • Ballasresistor
• Kontakbrekerpunte
• Kapasitor (3)

[20]**TOTAAL: 100**